

Mundu bidezkoagoa sinetsi eta sortu

2021eko urria

25 urte justizia globalaren alde

Aurten, Alboan-ek 25 urte bete ditu justizia globalaren alde eta pobrezia- eta desberdinkeria-aren aurka lanean. Urteurren honetan, COVID-19ak eragindako krisi globala da nagusi. Krisi horrek eragin handia izan du mundu osoan barrena eta gure inguruko testuinguruan lankide ditugun biztanleria ahulenengan.

Urteotan, erabat ziur egon gara gure mundua eraldagarria dela eta guztiontzako gizarte bidezkoagoak eta ekitatiboagoak lortu nahi ditugula. Gaur egungo errealitateak pesimismora eramane gaitzake, aldaketa esanguratsuak egiteko aukera baztertzen baitu. Horren aurrean, gure ustez, partaidetzak eta borondateen baturak errealitate berriak sortzen dituzte, itxaropentsuak eta etorkizunera begira aukerak zabaltzen dituztenak.

Bide horretan, genero-desberdinkeria-aren, baliabide naturalak gehiegi ustiatzearen eta horrek herri eta gizarteetan sortzen dituen gizarte-injustizien aurkako borrokan benetan garrantzitsua dena zer den ikasi dugu. Gure bizi-estiloak horretan guztian zer ondorio dituen ikasi dugu. Gure amets eta proposamen berberak dituzten herrialde askotako jende, elkarte aliatu, administrazio publiko, sare eta gizarte-mugimendu askori lagundu diegu, eta haiek ere lagundu digute.

Alboan-en 25. urteurrena aukera ezin hobea da beren elkartasuna gure elkartearen bidez bideratzen duten hainbeste pertsonaren konfiantza eskertzeko, baita bidelagun izateko aukera ematen diguten gizarte-elkarte horiei guztiei eskerrak emateko ere. Eskerrik asko benetan, guztien ongia nola zaindu eta babestu den lekuko izateko aukera izan dugulako, eta elkartasuna munduko toki batetik bestera zabaltzen delako.

કેવલ સહી,
નામુમકિત નહીં,
કરકે દેખે

જરૂરી છે.
શક્ય પણ છે.

State Secretariat-Gujarat
C/o
Safar -079-26820272

Elkartasun berritua eta konpainian egina

Javier Arellano, Alboan-eko zuzendaria 1996tik 2006ra

Alboan 1996an sortu zen ofizialki, 1994az geroztik zenbait pertsona proiektu hori lantzen ari baginen ere. Garai hartako testuingurua garrantzitsua da sorrera haren arrazoiak eta esanahia ulertzeko. Hegoaldeko herrialde asko, orduan Hirugarren Mundua deitzen genienak, 80ko hamarkadako zorraren krisiaren ondorioak jasaten ari ziren. Egiturazko doikuntza-politikek gizarte-zerbitzuetan murrizketak egiten zituzten, eta txiroenak kaltetzen zituzten bereziki. Elite ekonomiko eta politikoentzat, ekonomiaren globalizazioa zen Hegoaldeko herrialdeak garatzeko eta pobrezia murrizteko itxaropen handia. Alabaina, globalizazio hori bera mehatxu handia zen pertsona askoren bizimoduarentzat, enpleguak galtzea eta beren lurraldearen, uraren eta funtsezko beste baliabide batzuen merkantilizazioa baitzekarren.

Urte horietan, nazioarteko lankidetzak berritzea bultzatu zen, eta gizarte-erakundeek jardura areagotu egin zen. Testuinguru horretan, Jesusen Konpainiak Hegoaldeko herriei zuen konpromiso historikoa berritzeko deia jaso zuen, hura biziberrituz eta eguneratuz, askotan heroien pare, misiolarien eskutik. Haien hurbiltasunari jarraipena ematea zen asmoa, eta zerbitzuan jardundako horrenbeste hamarkadako ikasgaiak baliatzea. Hurbiltasun esperientzia horretatik sortu zen izena, Alboan, “ondoan”, “hurbil” zegoela esateko, alegia. Izenak konpromiso bat eta estilo bat adierazten zituen.

Landu genuen hurbiltasun horrek etorkizuna ireki zigun eta gure lana gidatu zuen. Ikusi genuen gure laguntzak inoiz ez zituela bere kabuz konponduko Hegoaldeko pertsona askok jasaten zituzten pobrezia, bidegabekeriaren eta eskubideen ukapenaren arloko arazo larriak. Erronkari Iparraldeak eta Hegoaldeak batera ekin behar zioten. Geografian zein bizimoduan oso urrunekoak ziren pertsona eta errealitateen artean zubiak eraikitzeak aukera geneukan. Horrek berarekin zekarren gure gizarteko pertsonak eta taldeak tartean sartzea, mundu bidezkoago batera hurbilduko gaituzten eraldaketak sustatzeko.

Hasierako beste aurkikuntza handietako bat izan zen bidegabekeriaren biktimen duintasuna aitortzea. Topaketak jakinarazi zigun pertsona guztiak direla baliotsuak eta denek dutela zerbait eskaintzeko. Gure lagun Santiago Manuín awajun buruzagiak behin baino gehiagotan esan zigun: “ez gaitzazue markatu pobreen etiketarekin, horrek gutxiagotasun-kokapen batean jartzen gaituelako. Ezagutu gure aberastasuna. Herri indigena gisa munduari eskaintzen diogun guztia. Laguntzera bazatozte, ongiatorriak, baina ez ahaztu gu garela gure bizitzaren arduradunak. Ibili gurekin, zuen bidea inposatu gabe”. Ikasgai horiek jaso ondoren azaltzen da zergatik izan zen honako hau gure hasierako urteetako lemetako bat: “justizia- eta duintasun zubiak eraikitzen ditugu”. Lankidetzak laguntza aldebakarreko eta paternalista gisa ulertzetik harago joan nahi izan genuen.

Azkenik, Alboan-ek elizaren misiolari-tradizioari eta espiritualtasun irekia garatzeari ekarpen xumea ere egin nahi izan zion. Gure konpromisoa izan zen erakustea Eliza hazi egiten dela eta abegikorragoa eta katolikoagoa (unibertsala) bihurtzen dela ezagutarazten eta irakasten digunean Jesusen Espiritua gure munduko biktimen erdian eta bakearen eta justiziaren alde lan egiten duten pertsona eta talde guztietan presente dagoela eta haiekin jarduten duela. Eliza misiolari bat, besoak zabaltzen dituen Jainkoak bere herriarekiko duen maitasuna aldarrikatzen duen errealitate oro hartzeko. Beste batzuekin batera dabilen Eliza.

Urtemuga hau dela eta, bi hamarkada baino luzeagoa izan den tarte honetan Nazioarteko Lankidetzan aurre egin dizkiegun erronkei buruz hausnarketa egin nahi dugu.

Urte hauetan pobrezia pairatzen duten komunitatei “laguntza” kontzeptutik “eraldaketa” kontzeptura igaro gara, hau da, pobraziaren bidegabekeriari eusten dioten sistemetan aldaketak sortaraztea.

Iparraldetik baztertuen “alde” eta pairatzen duen jendea-“rentzat” ahotsa, baliabideak eta gizarte zerbitzuak ematetik, Hegoaldeko pertsona eta erakunde-“ekin” nahastu eta aliatzera pasatu gara eskubideen urraketa, injustizia eta opresioari “aurre” eginez.

Beste erakundeekin batera, aurrera egin eta gure beharrea sakondu egin dugu. Garapen eta nazioarteko lankidetzan aditua den Jose María Veraren eskutik, garapenerako lankidetzak aurre egin dituen erronkak jorratuko ditugu; Alboan-ek Eradaldeta Sozial Globalaren erakunde gisa erantzun dien erronkak, hain zuzen.

Laguntzatik eraldaketara 25 urteko aldaketa justizia globalaren aldeko lanean

Jose María Vera

Artikulu hau Alboan Fundazioaren 25. urteurrena dela-eta idatzi da, eta nazioarteko elkartasunaren eta arreta justizia sozialean jartzen duten gizarte zibileko elkarteen bilakaera aztertzen du. Ez du dena zehatz-mehatz aztertu nahi, baizik eta printzipioetan, estrategian eta jarduteko moduan aldaketak eragin dituzten gertaerak eta hausturak nabarmendu. Aldaketa horiek ondoriozko zenbait erronka ere aipatzen dira.

Bilakaera ez da izan ez positiboa (eragin handiagoko jarduna, sofistikatuagoa eta konprometituagoa), ez negatiboa (zorrotasun handiagoa, arriskuarekiko gorroto handiagoa eta astuntasun handiagoa). Denetarik dago: aurrerapenak eta atzerapenak, elkarte aitzindariak eta kontserbadoreak, gizartearen askotariko segmentu bati dagokion moduan, esparru konplexu eta liluragarri batean egiten baitu lan: unibertsaltasuna besarkatzen duen elkartasuna.

Gertaera nagusiak

Alboan-en 25 urte horietan egin da lan gehien Espainian garapenerako nazioarteko lankidetzaren alde. Aurreko etapa bat ere izan zen: misiolaria, ordena erlijiosoek gauzatutakoa, eta laikoa, nazioarteko kausei lotutako GKEek gauzatutakoa. Hori esanda, % 0,7aren aldeko Espainiako mobilizazioek eta, nazioarteko gertakari gisa, Ruandako genozidio izugarriak eragin zuten garapenerako lankidetzaren abiaraztea, politika publiko gisa eta nazioarteko elkartasunaren politika gisa, Espainiako gizartearen zati handi baten ezaugarri moduan.

Urte haietan egin ziren Nazio Batuen goi-bilera handiak (oraindik indarrean dirau haietan zehaztu zen agenda globalak): Rio de Janeiro/Lurraren Goi Bilera, 1992; Kopenhage/Garapen Sozialari buruzkoa, 1995; Pekin/Emakumeari buruzkoa, 1995; eta, azkenik, Milurtekokoa, 2000 (2015eko Agenda eta Garapenerako Helburuak onartu ziren han).

Gizarte-elkarteek tamaina eta pisu handiagoa hartu zuten gizartean. Batzuek 0,7aren ondorengo mobilizazioetan lagundu zuten: 2000ko Jubileua, eta kanpo-zorrari eta Munduko Bankuaren eta NDFren politikei aurre egiteko beste kanpaina batzuk; eta MMAREN hitzaldietako arau komertzialei aurre egiteko beste antiglobalizazio-egitura batzuk.

Zabalkuntzaren urteak bat-batean eten ziren 2008ko finantza-krisiarekin batera, eragin suntsitzailea izan baitzuen herrialdeen eta familien ekonomian. Garai horretan, beharrezkoa izango zen finantza orokorren erreforma egitea, baina bertan behera geratu zen susperraldi desberdinaren ur arreetan. Krisiak ezegonkortasuna eta pobrezia areagotu zituen, eta, ondorioz, 15-Mko mobilizazioak ekarri zituen, baita beste batzuk ere beste toki batzuetan, eta birbanaketaren agenda herrialdeen barrualdera eraman zuen. Nazioarteko alderdiak pisua galdu zuen.

Ingurumen-larrialdiaz jabetzeak eta erronka globalak estrukturalak eta globalak direla ohartzeak garrantzitsu bihurtu zituzten aldaketa klimatikoa eta hari eusteko hitzaldien prozesua, eta 2030eko Agenda osatzera bultzatu zuten. Agenda horretan jasotako helburuak (GJH) dagoeneko guztionak dira, eta eraldaketa sistemikoak eskatzen dituzte. Berririo agerian geratu ziren desberdintasunak eta nortasunak, eta migrazioak injustiziaren aurpegia erakusten duen erronka bihurtu ziren.

Duela ia bi urte, gizateriak bizitzak eta ekonomiak suntsitzen ari den COVID-19aren pandemiarekin egin zuen topo. Gizarte-beharrak handitu egin dira, autoritarismoa indartu egin da, jazarri egiten du eta eremuak ixten ditu, eta elkarrekin injustizia zaharren gainean eraikitako paradigma berrietara egokitzen saiatzen dira.

10 aldaketa, 10 erronka

Pandemia eta erronkak nagusi diren testuinguru honetan, justizia globalaren esparruan joera izan diren 10 aldaketa nabarmendu nahi ditut. Nolabait ordena kronologikoan azaldu arren, ez dago osatuta. Hain zuzen ere, aldaketa gehienak erdizka daude: aurrerapenak, atzerapenak eta arazoak dituzte.

1. Garapenerako laguntzatik gizarte-justiziara

Lan honen jatorrian “txiroari laguntzeko” asmoa dago. Zerbaitegatik deitzen zaio oraindik ere “Garapenerako laguntza ofiziala” hura babesten duen politika publikoari eta funtsen fluxuari. Laguntzearen kontzeptuak konnotazio positibo batzuk ditu, baina paternalismotik gertu dago, eta ondo funtzionatzen duen eta, laguntzaren laguntzarekin, biztanleria ahulenetara ere iritsiko den eredu bat dagoelako oinarritik abiatzen da.

Hala ere, elkarte batzuk (esaterako, Alboan) jada gizarte-justiziarako bokazio argiarekin sortu ziren. Bokazio hori laiko eta erlijiosoaren tradizioaren onenarekin lotzen da, zeinak jendea babesteko konpromisoa hartu baitzuten eta hiltzeraino ere jazarri baitzituzten.

Gaur egun ere pil-pilean dago arazo hori: hainbat erakunde publiko, enpresa eta gizarte-elkartek laguntzan oinarritutako eredu bat dute, hizkuntza berritzaileak ezkututzen badu ere. Hala ere, elkarte askok eskubideen ikuspegia barneratu dute beren jardunean, eta aukera horren ondorioei aurre egin behar diete.

2. Proiektutik programara

Misio-aukerak, laguntza edo gizarte-justizia, estrategietara eta eragiketetara eramaten dira. Horrela, “proiektua” nazioarteko lankidetzaren neurketa- eta jardun-unitate klasikoa izan da. Elkarrekin proiektuaren zikloaren ingurura mugatzen dira, eta esparru logikoaren pean daude, oso tresna erabilgarria horrela mantentzen denean, baina suntsitzailea erreferentzia eta pentsamoldea bihurtzen denean.

Duela bi hamarkada, programetarako bilakaera hasi zen. Programak iraupen luzeagokoak dira, jariatzen diren erreka gisa ikusten dira, eta haien estrategia eta bilakaera dira garrantzitsuak. Proiektuek helburu eta emaitza mugatuetan jartzen dute arreta, baina programak malguak dira, mota eta iturri desberdinetako baliabideez elikatzen dira, kontrako alderdien ordeztatuak osatzen dute, eta aldaketaren aldeko elkarrekiko konpromisoa dakarte.

Edonori galdetuz gero, bilakaera amaitu zela eta ondo amaitu zela esango luke. Hala ere, nahikoa da Espainiako administrazio publikoek GKEei finantzaketa emateko egiten dituzten deialdiei erreparatzea proiektuak osasun ona duela ikusteko. Elkarrekin “proiektitis” dute, edo iraupen eta asmo handiagoko programa estrategikoak zatika finantzatzen ikasi dute.

Erronkak hor jarraitzen du: proiektuak baztertu egin behar dira, edo tresna soil gisa erabili behar dira (alikota batzuk balira bezala), bizi ditugun gizarte-egoera konplexuekin hobeto uztartzen den eta haietan eragin handiagoa duen plano estrategiko batean lan egiteko.

3. “Guztiak balio du, onerako bada” esatetik efizientziara eta eraginkortasunera

Pobreziaren aurka lan egitea jada aukera bat da, eta zenbait gauzari uko egin behar zaie. Horrenbestez, bazterkeria eta injustizia jasaten dituzten pertsona eta komunitateengana hurbildu behar da. Paradigma hori nagusitu da, hein desberdinean, urte askotan elkarre laiko nahiz erlijiosoetan. Autokonplazentzia moduko bat: guztiak balio du eta guztia da ona, asmoa ona bada.

Asistentzialismoaren eta komunitate ahuletako txertatze erradikalaren arteko boluntarismo horren aurrean, profesionaltasuna sendotuz joan da gizarte-justiziaren arloan diharduten elkarreetan. Hain zuzen ere, batzuetan, muturrera eraman da sektore pribatu sofistikatuarenarekiko mimetizazioa, eta haren zenbait prozesu erabili dira finantzen kudeaketari, marketinari edo ekipamenduen kudeaketari dagokienez. Arriskuak, *compliance*-a, ospea eta marka, lan-jarduna eta talentua ez ezik, mobilizazioarekin, herritartasunarekin eta botere ekonomiko eta politikoarenarekiko harremanarekin erlazionatutako hitzak erabiltzen dituzte gizarte-aktibistek.

Artikulu honen egileak ere pairatzen du tentsio hori, eta aspalditik dago zintzoki gizarte-justiziaren alde lan egin eta gizarteak utzitako baliabideak eta aukerak hobeto erabili nahi dituzten elkarte gehienetan. Beharbada, kasu honetan, erronka tentsioari eustea da, hura onartzea eta eztabaidatzea, mugak jartzea eta ziurtatzea zeregina erradikala dela eta ez dela bilatzen segurtasuna edo erosotasuna, baizik eta zapalkuntza eta gabetzea desmuntatzeko inpaktua. Toki hori inoiz ez da segurua edo eroso.

4. Zerbitzuak eman eta beharrei erantzutetik, lokalizaziora eta eragin politikora

Elkarte eta emaile askorentzat, kopuruetan oinarritzen dute jardunaren arrakasta; alegia, zuzenean artatutako pertsona kopuruan. Txertatuak, elikatuak, etxedunak, prestakuntza-aukera bat lortzen dutenak... Testu honetan jasotako arazoetako askotan bezala, *per se* ez da txarra kanpo-eragileek zerbitzuak ematea, baldin eta azken baliabidea bada eta erakunde publikorik ez badago edo erakunde publikoek lagundu ezin badute. Kasurik muturrekoenetan ere, gatazkak eta krisi klimatikoak pairatzen ari diren herrialde ahuletan, bizimodu duina izateko ezinbestekoa den erantzun humanitarioak erakunde nazionalak, publikoak edo tokiko gizarte zibilekoak sendotzera ere bideratuta egon behar du, gobernuak lagundu ezin badu.

Kasu horretan, ez dago erdibideko posiziorik. Zerbitzuak emateak (bizitzak salbatzeko, hezteko edo sendatzeko) justifikazio garaiezin bat du, baina karta-gaztelu bat bezala erortzen da irauteko diseinatzen bada eta ez ezinbesteko parentesi gisa, tokiko eragileek bermea eta lidergoa beren gain hartu ahal izan arte, kanpotik laguntza jasota eta gizarte zibila politika publiko sendo baten pean jarrita.

Tokiko gaitasunak ez dira ezerezetik sortzen; asmoa izan behar da, eta haiek sendotzeko baliabideak ezarri, lidergoa emateko. Agenda hori nekez doa aurrera herrialde egonkorretan, eta ia batere ez ahuletan.

Estatuak gaitasun eta erantzukizun handiagoa izateko bide horretan barrena aurrera egiteko, eragin politikoa eta haren oinarrian dagoen gizarte-mobilizazioa funtsezkoak dira. Antolaketa modutik haratago, eragina berariazkoa den ala ez alde batera utzita, garapenerako eragile batek apartidista izan behar du, baina ez apolitikoa.

5. 5. Bakarrik egotetik denek lagundu nahi izatera

Bakarrik geunden. Garapenerako GKE, kooperanteak, AECID, akademiko batzuk, eta deszentralizatuko administrazio hasi berri batzuk. Denek bat egin zuten garapena sendotzeko eta pobrezia murrizteko. Ekintzaileak eta gizarte-berritzaileak, hizlariak, enpresa txiki eta handiak, gainerako ministerioak eta kontseilaritzak, akademia osoa, kirolariak, kultura. 2030eko Agenda (ia) guztiontzat iritsi zen.

Eta ezinbestekoa da hala izatea. Lankidetzako eta gizarte-justiziako eragile “klasikook” aitzindariak izan behar dugu, eta bultzatu, baina botere mugatua dugu, eta beste batzuk erakarrita eta 17. GJHren ildotik aldetakaren alde “ustekabeko” aliantzak landuta soilik lortuko ditugu eraldaketa esanguratsuak. 2030eko Agenda lortzeko behar diren funtsak oso handiak dira, eta are handiagoak pandemiaren ondoren; ideiek benetan berritzaileak izan behar dute, eta ezagutza modu irekian partekatu behar da.

Kasu honetan, arazoa bikoitza da. Eragileei dagokienez, benetako asmoak dituztela ziurtatu behar dute, eta aurrera egiteko zenbait gauzari uko egiteko prest daudela. Elkarteei dagokienez, exijentziari eutsi behar zaio, bidea erakutsi eta (zailena) bigarren mailako rola onartu. Beste batzuek gidatu behar dituzte, eta ezin dute izan beti gidari.

6. Gizarte-justiziatik aldaketa sistemikora. Programatik eraginer

Kasu honetan, ez gara ari hainbeste printzipioak eta balioak aldatzeaz, baizik eta estrategia eta gaitasunak aldatzeaz. Desberdintasunean, justizia-egoeretan edo eskubideen urraketan eragina duten faktoreak hautematean datza. Eta horren arabera jokatzeari; horretarako, ahalmena eta denbora behar da botere-analisiak egiteko, zer gontz aktibatu behar diren asmatzeko, estrategia malguak osatzeko eta, aurreko puntuaren harira, aliantza egokiak eraikitzeko.

Aldaketa sistemikoa lortzeko, pobrezia eragiten duten eta hura iraunarazten duten egituretan eragina izan nahi da. Eta, berrikuntza erreplikagarriarekin batera, hori da aldaketa esanguratsuak (eta ez inkrementalak) lortzeko modu bakarra; aldaketa horietan, ordu guztiek eta euro guztiek eragin biderkatzailea dute. Horretarako, programa tematikoak eraiki behar dira, kausa eta helburu zabalen ingurukoak; adituen ezagutzarekin elikatu behar dira, eta, haietan, askotariko gaitasunak dituzten pertsonen parte hartuko dute: komunikatzeko gaitasunak dituztenek, eragin politikoa dutenek, etab.

Aldaketa hori erronka da elkarte guztientzat, eta foku tematikoa edo funtzionala ziurtatzea eskatzen die (eraginaren askotariko funtzioetan batean oso onak izatea) guztiei, baina, batez ere, elkarte ertain edo txikiei.

7. Elkartasunetik herritartasun globalera

Elkarteekin nagusiki laguntzaren bidez lotu da, ez daukanari zerbait emanda. Aukera hori, legitimoa ez ezik, ezinbestekoa ere bada hegoaldean hainbat programa, krisi humanitario eta bidezko kausa finantzatzeko. Hori esanda, harremana aldatuz joan zen, barne-beharrak bultzatuta, eta, hegoaldetik, Espainiako gizartearen bilakaerak berak bultzatuta.

Indar handiagoz agertu zen garapenerako sentsibilizazioa eta hezkuntza, eta, gero, mobilizazioa, aktibismoa eta herritartasun globala. Arreta ez zen jarri, soilik, ekarpen ekonomikoetan, baizik eta loturan, pertsonak elkarrekin eta haien kausekin lotzeko moduan: aldaketarako koalizioak sortu zituzten, kanpaina zehatzei atxiki zitzaizkien, informatu egin ziren, eta iritzia eman zuten beren espazioetan.

Elkarte askorentzat, funtsezkoa da erronka globalez jabetzen diren, politikako aukerekin eta gizarte-ohiturekin kritikoak diren eta parte-hartzaileak, irekiak eta aldaketaren aldeko aktibistak diren herritarrak sortzea, eta Alboan aitzindaria eta erreferentzia izan da 25 urteotan arlo horretan.

8. Gizarte zibilaren esparrua ixten da

Lehen, bistakoa zirudien lurralde batean aritzeko lizentzia, muturreko egoeretan izan ezik, baina gaur egun jada ez da. Batetik, botere nazionalak injerentzia bidez jartzen dituzte zalantzan nazioarteko elkarreak, eta, aldi berean, tokiko gizarte zibila erreprimitzen dute.

Bestetik, apurtu egin da oinarrizko adostasuna printzipio eta balio unibertsalen eskemari buruz, nazioarteko konbentzioek babestutako giza eskubideei buruz, planetako gobernu askok dagoeneko ez baitituzte ikusten giltzarri gisa. Mendebaldeak (eta, bereziki, Europak) eragina galdu du, hein batean herrialde askotan bilakaera autoritarioa izan delako, eta beste hein batean migrazioei, ekonomiari edo segurtasunari dagokienez modu inkoherentean jokatu dutelako.

Kontua da ia egunero onartzen dela herrialderen batean gizarte-elkarreak estutzen dituen araudi bat, haiek administratiboki eta juridikoki jazartzeko urrats gisa; batzuetan, gainera, elkarreki ospea galarazteko kanpainak ere egiten dira antzeko bitartekoetan eta sareetan. Gero, zaintza intrusiboa eta mehatxuak datoz, eta, azkenik, nazioartetik kanpo uztea, eta, tokiko aktibisten eta eskubideak babesten dituztenen kasuan, indarkeria eta hilketa.

Nire ustez, hori da joerarik arriskutsuena sektorerako. Nazioarteko aliantzak indartu behar dira, eta adore handia izan, baita inteligentzia politikoa, testuinguru itxietan jarduteko modu berriak eta talde propioetako eta aliatuen taldeetako pertsonen segurtasuna eta bizitza babesteko aukera garbia ere.

9. “Zer” esatetik “nola” esatera, “egoitzak eta esparrua” esatetik sareak eta “laguntzaren deskolonizazioa” esatera

AAzkenean, aldaketa-beharrak gizarte-elkarteetara iritsi dira, eta oinarrira, ez bakarrik kanpoan gauzatzen dituzten jardunetara. Garrantzitsua da agenda eta “zer” lantzen den: programak, gaiak eta tokiak. Hala ere, askoz ere garrantzitsuagoa da “nola” lan egiten den. Zer motatako aliatua den, zer balio erantsi duen gizarte-ekimenetan, kanpainetan edo sareetan. Nola entzuten duen, aldaketa zabaltzen da, eta baliabideak partekatzen.

Gure sektorean “Me Too” deritzonak “Aid Too” deritzonera aldatuta emandako bultzada tektonikoa izaten ari da, eta era guztietako abusuaren eta sexu-jazarpenaren kontrako jardun drastiko orotik haratago doa. Indartu egin da “laguntza deskolonizatzeko” beharrak gure ingurunean “Black Lives Matter” deritzonaren alde ekarritako mobilizazio globalaren ondoren.

Honek boterearekin du zerikusia. Nork duen eta nola erabiltzen duen, birbanatu egiten duen edo posizio zehatz batean jarraitzeko erabiltzen duen. Printzipio feministetan inspiratuta dagoen eta aniztasunaren alde modu erradikalean egiten duen lidergoa eskatzen zaie elkartei. Eta hori ozen esan behar da, plan eta politiketan islatu, eta helburuak eta metrikak jarri.

Kontua ez dira soilik aukerak, esparruetako dinamikak, gobernu-organoen eta zuzendaritza-taldeen osaera, eta beste barne-alderdi batzuk. Aldaketa-beharrak erabaki-prozesuei dagokie, eta baliabide eta gaitasunen banaketari; kasuan kasuko krisia edo kausa dagoen tokitik hurbilago egon behar dute. “Eremua egoitzatik ikustearen” kontzeptu zaharrak baserritar-botak janzten dituen aberatsa dakarkigu gogora, baina kontzeptu hori baztertu egin behar da. Ez esamoldea bera bakarrik, baizik eta baita hark islatzen duena ere: iparralde globaleko hiriburuetan aditu, baldintza, soldata eta erabakimen onenak biltzen dituzten nazioarteko elkartasuneko elkarteak.

Helburua ez da iparraldeko gaitasun osoa desmuntatzea; izan ere, inor ez dago sobera elkartzen gaituzten kausak defendatzeko orduan. Gainera, finantzaketa-iturri gehienak hemen daude. Boterea eta baliabideak birbanatu behar dira, bai, eta benetako pareen elkarte-sareak sortu, elkarrekin lan egiteko eta solidarioak direla jakitearen zentzurik sakonenean norabide guztietan elkarri laguntzeko.

10. Inspiratzetik eta gustura aritzetik inspiratzera eta gustura aritzera

Azken puntu honetan ez dago aldaketa edo bilakaera posibleerik. Aurreko ezerk ez du zentzurik, ez iraganean, ez orain, zeregin horretan gustura aritu ezean, eta grina hori modu inspiratzailean beste pertsona batzuei eta gizarteari sentiarazteko gai izan ezean.

Lan bikaina egin du Alboan-ek 25 urteotan. Jende grinatsua du, hausnarketa eta ekintza inspiratzeko ahalmen handikoa. Zorionak!

ONG · JESUITA · FUNDAZIOA

www.alboan.org

BILBAO-BILBO
Aita Lojendio, 2 - 2.
48008 Bilbao-Bilbo
Telefona: 944 151 135

PAMPLONA-IRUÑEA
Barañain Etorbidea, 2
31011 Pamplona-Iruñea
Telefona: 948 231 302

DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN
Andia, 3
20004 Donostia-San Sebastián
Telefona: 943 275 173

VITORIA-GASTEIZ
Monseñor Estenaga, 1
01002 Vitoria-Gasteiz
Telefona: 945 202 676